

sation af Medicinalvæsenet i et Land eller ikke. Jeg for mit Vedkommende tror, at det er heldigt, at noget Saadant bestaar, og det maa antages, at Rigsdagen, og særlig dette Thing, ogsaa har bekendt sig det, idet Følgethinget som bekendt har arbejdet og endnu arbejder paa Opgaver, der høre til et ordnet Medicinalvæsen, hvorunder man kan henregne Omsorgen for at forebygge Epidemier og smitsomme Sygdomme, som ikke kunne kaldes Epidemier, f. Ex. Syfilis; og fremdeles Omsorgen for at have en Overjagt over Sundhedstilstanden i Landet i det Hele som Grundlag for almindelige Foranstaltninger, samt i anden Linie Sygekassévæsenet, Ordningen af Hospitalsvæsenet og deslige. Alt dette hører med til, hvad man maa kalde et ordnet Lægevæsen, og jeg kan ikke tro andet, end at det er forsvareligt at gaa videre i denne Retning, og at det er et Gode, at der nu er saa stort et Antal Læger spredte over hele Landet, som der virkelig er. Men vil man have et saadant ordnet Lægevæsen i et Land, saa maa man ogsaa tage Konsekvenserne deraf; saa følger deraf, at der maa gjøres visse Indskrænkninger i den Enkeltes Frihed. Enhver saadan fra Statens Side foretagen almindelig Ordning af et vist Forhold maa jo føre med sig, at der paa vedkommende Omraade maa findes tilsvarende Indskrænkninger Sted i den Enkeltes Frihed. Vil man have Vesttyttelse imod Epidemier, saa gaar det ikke an at ræsonnere saaledes, at det er alene den Enkeltes Sag, hvorledes det gaar ham. Naar en Mand faar Kolera, gaar det ikke an, at man lader ham sige, det er min egen Sag, at jeg har Kolera, det kommer ingen Andre ved; thi Erfaringen skal nok vise, at det kommer Andre ved. Og det Samme, der gjælder om en saadan heftig smitsom Sygdom som Kolera, gjælder ogsaa, om end i ringere Grad, om Sygdomme som Tyfus, Difteritis, Skarlagenfeber og mange andre. Det vedkommer ikke blot den Paagjældende, som har disse Sygdomme, om han bliver kureret af en Læge og underkaster sig Lægernes Bestemmelser eller ikke. Man maa finde sig i saadanne Indskrænkninger i den Enkeltes Frihed, naar man overhovedet vil have et ordnet Medicinalvæsen. Desuden maa man jo, naar der tales om den personlige Friheds Ræv, huske paa, at derom kan der i alt Fald kun være Tale med Hensyn til den Ret, som en voksen Person kan have over sig selv; men der kan ikke deraf udledes, at han f. Ex. skal kunne kurerer paa sine Børn, sin Kone eller sine Tyender, som han vil. Overfor dem maa han have en baade juridisk og moralsk Forpligtelse til indenfor visse Grænd-

ser at drage Omsorg for deres Helbredelse, og man kan virkelig ikke gjøre det Ræsonnement gjældende, at det bliver hans egen Sag, hvorledes han vil lade dem kurerer; thi det gaar udover Andre end ham selv. Jeg mener altsaa, at naar man vil have et ordnet Lægevæsen, medfører det Indskrænkninger i den personlige Frihed, og deraf følger efter min Mening, at som Regel maa Kvafsalveri være forbudt. Mange af de Herrer, der have taget Ordet for Lovforslaget i Dag, tænke jo kun eller i det Væsentlige kun paa saadanne Tilfælde, hvor de tro at vide, at Folk ere blevne kurerede af Kvafsalvere eller med Held behandlede af den Slags Mennesker, men man overser ganske, at hvad der her er Tale om, er jo at lufte Døren op paa vid Gab og ikke at admittere saadanne enkelte Undtagelsetilfælde, hvor en ulægekundig Person kan kurerer et Menneske. Man vil gjøre det til Regel, at ulægekundige Personer skulle kunne drive medicinsk Praxis i samme Omfang som autoriserede Læger; men en saadan Udgang til at praktisere som Læge, lader sig ikke forsvare ved Henviisning til, at det i enkelte Tilfælde har vist sig at kunne nytte at henvende sig til uautoriserede Personer. Naar man vil gjøre det, maa man fæste Blikket paa de Ulemper, der følge af, at noget Saadant bliver Regel, og der tror jeg virkelig ikke, at det gaar an at gjøre det til Regel, at uautoriseret Lægepraxis skal være tilladt. Jeg vil i denne Forbindelse bemærke, at den Indvending, som er bleven hentet fra det Exempel med den barmhjertige Samaritan, der har spillet en vis Rolle under Forhandlingerne, er det vistnok meget simpelt at besvare, thi efter min Mening vilde den barmhjertige Samaritan slet ikke kunne straffes for Kvafsalveri her i Landet; thi Ingen kan straffes for Kvafsalveri her i Landet, fordi han bringer en tilfældig Tilfædekommen, som han finder paa sin Vej, den Hjælp, han kan yde, og forbinder hans Saar saa godt, han kan; men der er endnu en anden Omstændighed, som man maa tage i Betragtning, og det er, at der dengang i Palæstina ikke fandtes noget ordnet Lægevæsen, og det følger af sig selv, at naar der i et Land ikke findes et ordnet Lægevæsen, maa Kvafsalveri der være tilladt uden nogen Begrændsning. Derfor tror jeg, at dette Exempel slet ikke passer her. Hvad angaar Forordningen af 5te September 1794, vil jeg bemærke, at jeg ikke kan erkjende, at man kan fortolke en Lov efter saadanne almindelige Udtryk som dem, der findes i denne Forordnings Bræmsser, og selv om de indeholde nogle Udtalelser, som vise, at man nærmest har tænkt paa saadanne Tilfælde,